

fortsætte de jydskke Jernveie nordpaa, hvor vi, hvis der er Mulighed for: at skaffe de nødvendige Midler tilveie, ikke blive staaende, men vi bør da efter min fulde Overbeviisning ogsaa skaffe den Deel af Sjælland, som i endnu højere Grad synes mig at trænge til et saadant Forbindelsesmiddel med Omverdenen end den nordlige Deel, nemlig den vestlige Deel, en Bane. Det forekommer mig derfor, at vi bør tage under alvorlig Overveielse, ikke alene, hvad den Bane nordpaa, som her foreligger, vil koste, men ogsaa alle de Omkostninger, som ville være forbundne med Anlægget af en vestlig Længdebane og af en Forbindelsesbane mellem den sydlige og vestlige Deel af Sjælland. Jeg mener med andre Ord, at vi ikke bør gaae ind paa den Jernvei, som her er foreslaaet som a, uden at vi samtidig ere os bevidste, at vi ogsaa ville og kunne sige b paa den af mig nævnte Maade. Hermed er ikke meent, at man jo nok kunde tænke sig saae uhelbige Forhold, at vi alligevel bleve nøbte til at svigte vort b, men dog saameget, at vi under de Forhold, som vi kunne tænke os som rimelige, ikke bør styde det fra os; dette ønsker jeg, at vi skulle være os fuldt bevidste. Hermed er det naturligviis ikke givet, at jeg vil modsætte mig en Bane nordpaa, jeg vil kun lægge paa Sinde, at der er fuld Anledning til at tage Sagen under alvorlig Overveielse, og det er min Mening, at hvis vi ikke kunne komme til det Resultat, at vi ogsaa bør paatage os de Forpligtelser, der ligge bagved dette Lovforslag, bør vi hellere puste en lille Smule og blive staaende ved Loven af 10de Marts 1861. Men dernæst vil jeg ogsaa sige, at jeg, hvad Banen i Bendshøvel angaaer, rigtignok tillige anseer det for absolut nødvendigt, at vi samtidig tage under bestemt Overveielse, hvorledes den kan komme i directe Forbindelse med Banen Syd for Aalborg. Jeg mener just ikke dermed, at vi nødvendigtviis skulle bygge en fast Bro over Limfjorden, men jeg mener, at gjør man ikke det, saa maa man absolut have en anden Art fast Forbindelse her, som

kan træde istedetfor den, saa at Togene nord og sydfør Fjorden kunne staae i directe Forbindelse med hinanden. Enten ved Dampfærge eller mulig ved en stærk Pontonbro eller paa en eller anden Maade maa der staffles en saadan fast Forbindelse tilveie, saa at Togene kunne siges virkelig at blive gennemgaaende. Naar man ikke gjør det, bliver Banen efter min Overbeviisning aldeles ikke af den Betydning, at der bør være Tale om at bygge den først i Sjælland. Jeg vil derimod indrømme, at naar det kan skee, og naar man tillige kan bestemme sig til umiddelbart efter Bendshøvelbanens Fuldbendelse at komme til det vestlige Sjælland, saa kan jeg ret vel forstaae, at man begynder med Bendshøvelbanen som Nr. 1; men det er ogsaa kun under den nævnte Forudsætning, at denne Bane, saavidt jeg kan skjønne, kan siges at blive af en saadan Betydning, at man bør gjøre det.

Jeg maa altsaa tilstaae, at jeg paa en Maade betragter dette Lovforslag som noget Usfuldstændigt; jeg betragter det som usfuldstændigt, fordi der ikke med samme er fulgt saamange Oplysninger, som ere nødvendige for, at vi kunne tage en Afgjørelse. Jeg kan ikke unblade at udtale, at i den Henseende kan jeg ganske henholde mig til hvad en æret Taler, som nyligt havde Ordet, ytrede. — Ogsaa i en anden Henseende kan jeg være enig med ham, nemlig i, at Lovforslaget i en anden Retning er for stort. Jeg er fuldstændig enig med ham i, at Banen fra Skanderborg til Silkeborg neppe er af den Betydning, at der kan være Tale om, at Staten, idetmindste paa den Maade, saaledes at den selv skal bygge den, bør nogenfinde indgaae paa den, thi det forekommer mig klart, at, om det ogsaa er afgjort, at en Bane kan have en vigtig local Betydning, saa kan dette dog paa ingen Maade tilstrækkelig begrunde, at Staten skal paatage sig Bygningen af en saadan Bane. Staten kan kun fornøstigtviis paatage sig Bygningen af saadanne Baner, som ere i det Almindeliges Interesse; dette maa først ligge klart for. — Er